

Vyhodnotenie projektu

Oprava striech objektov – Skanzen Humenné, V. etapa – ukončenie (obytno- hospodárske domy z Nechvalovej Polianky a Olšínkova, sýpka s pivnicou z Výravý)

Cieľom projektu, realizovanom v roku 2014, bolo ukončenie opráv striech objektov v skanzene Vihorlatského múzea v Humennom. V rámci projektu bola plánovaná a uskutočnená oprava drevených šindľových striech na troch objektoch. Práce sa týkali obytno – hospodárskych domov z Nechvalovej Polianky a Olšínkova a sýpky s pivnicou z Výravý. Opravy boli nutné z dôvodu opotrebovania vekom, škodcami i poveternostnými vplyvmi. Presakujúcimi zrážkami boli ohrozované inštalované zbierkové predmety ale i samotný zrub objektu.

Obytno- hospodársky dom z Olšínkova je tvorený trojpriestorovou obytnou časťou, ku ktorej je pod jednou strechou pripojená maštaľ. V pôvodnej obci bol postavený v prvej tretine 20. storočia. Zrubová stavba z bukového dreva s pôdorysom 18,45 x 4,8 m a výškou 4,3 m, má steny omazané hlinou. Podlaha v obytnej časti je hlinená, v maštali je podlaha tvorená drevenými fošňami. Štít strechy nad obytnou časťou je valbového tvaru, ukončenie strechy nad hospodárskou časťou je sedlového tvaru. Konštrukcia krovu na rozdiel od ostatných obytno- hospodárskych domov neobsahuje klieštiny a pomocné krokvy, ktoré sa napájajú na hlavné krokvy. Sklon strechy je miernejší ako u ostatných objektov. Nad hospodárskou časťou je situovaný vikier so vstupnými dverami na povalu, ktorými sa do vnútra vkladalo seno na uskladnenie. Interiér je zameraný na výrobu kolies, stolárske a tokárske práce.

Oprava strechy s plochou 155 m² na objekte domu z Olšínkova začala demontážou pôvodnej krytiny a strešných lát z východnej časti strechy. Nasledovala výmena poškodených priečných hranolov, konštrukčných prvkov krovu - krokiev, strešných lát a montáž krytiny. Celý krov, vrátane strešných lát, bol impregnovaný prípravkom Bochemit. Strešnú krytinu tvoria ručne štiepané šindle dĺžky 50 cm. Štiepanie oproti rezaniu nenaruša vlákna, čím ho robí odolnejším proti vníkanju vody. Šindle boli u výrobcu impregnované namáčaním a následne po montáži dvojnásobne natreté prípravkom Xyladecor.

Obytno- hospodársky dom z Nechvalovej Polianky bol v pôvodnej obci postavený v roku 1927. V areáli skanzenu je dom, s rozmermi 11,05 x 4 m a výškou 4 m, situovaný v centrálnej časti oproti pódiu, pred kostolíkom. Ide o dvojpriestorovú obytnú časť (bez komory), ku ktorej sú pod jednou strechou pripojené dve maštale. Konštrukcia je zrubová, omazaná hlinou, na kamennej podmurovke. Podlahy sú v obytnej časti hlinené. Väčšia i menšia maštaľ má podlahy z bukových fošní. Strecha je valbového tvaru.

V projekte bola pre tento objekt zahrnutá demontáž strechy, dodávka materiálu, výmena krovu, výmena strešných lát, výmena strešnej krytiny (120 m² hotovej strechy pri klasickej pokládke), nátery (Xyladecor) a ďalšie práce súvisiace s realizáciou projektu. Postup prác bol podobný ako pri objekte z Olšínkova, avšak nezahŕňal výmenu priečných hranolov a konštrukcia krovu obsahovala aj pomocné krokvy.

Sýpka s pivnicou z Výravý sa datuje do prvej tretiny 20. storočia. Objekt s rozmermi 3,85 m x 3,6 m tvoria dva nad sebou umiestnené priestory. Pivnica, spodná časť stavby bola využívaná na uskladnenie úrody (zemiaky, zelenina) pri nižších teplotách najmä v letnom období. Pivnica je murovaná z kameňa s klenbovým stropom. Zrubová sýpka je postavená na pivnici so samostatným vchodom. Bukové trámy sú zvonku vyškárované, zvnútra omazané

hlinou. Vnútri sú vytvorené tri drevené boxy na uskladnenie obilia. Podlaha v sýpke je fošňová. Objekt prekrýva drevená šindľová strecha valbového tvaru.

Pre tento objekt projekt zahŕňal demontáž strechy, dodávka materiálu, montáž krovu, strešných lát a strešnej krytiny (celkovo 35 m² hotovej strechy pri klasickej pokládke), nátery (Xyladecor) a ďalšie práce súvisiace s realizáciou projektu.

V tomto projekte bola formou finančnej spoluúčasti žiadateľa realizovaná časť dodávky strešnej krytiny (šindle) a stavebného reziva.

Všetky ostatné položky rozpočtu projektu boli financované z dotácie Ministerstva kultúry SR v roku 2014. Zahrnuté tu boli demontáže, montáže, väčšia časť dodávky šindľov a stavebného reziva, odvoz a likvidácia odpadu, nátery a doprava materiálu.

Prácam predchádzalo zabezpečenie zbierkových predmetov pred poškodením. Po každom pracovnom dni bol materiál i stavenisko prekryté fóliami. Všetky práce a materiál boli odovzdané pred stanoveným termínom a vo vyhovujúcej kvalite, postupy práce boli vzájomne konzultované medzi zástupcami dodávateľskej firmy a Vihorlatského múzea v Humennom.

Spracoval: Mgr. J. Fundák

